

KAM TA'MINLANGAN OILALARNI IJTIMOIIY VA IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA PSIXOLOGIK XIZMATNI AHAMIYATI

Saydaliyeva Zarifaxon Abdulaxatovna

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi

Ijtimoiy himoya milliy agentligi

Andijon viloyati boshqarmasi

Shahrixon tumani

“Inson” ijtimoiy xizmatlar markazi

Psixologlar guruhi bosh mutaxassisi

Annotatsiya: Kam ta'minlangan oilalarning ijtimoiy va iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda psixologik xizmatning ahamiyati zamonaviy jamiyatda tobora ortib bormoqda. Ijtimoiy-iqtisodiy muammolar bilan yuzma-yuz kelayotgan oilalar nafaqat moddiy, balki ruhiy va psixologik qo'llab-quvvatlashga ham muhtojdir. Moddiy yordam ko'rsatish bu oilalarning hayot sharoitlarini yaxshilashda muhim bo'lsa-da, psixologik xizmatlar oilaning ichki muhitini mustahkamlash, ularning ruhiy salomatligini saqlab qolish va ijtimoiy moslashuvini ta'minlashda beqiyos rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: oila, jamiyat, iqtisodiyot, psixologik xizmat, muammolar, yechim, iqtisodiy faoliyat, tushunmovchiliklar.

Аннотация: Значение психологической службы в обеспечении социально-экономической стабильности малообеспеченных семей в современном обществе возрастает. Семьи, столкнувшиеся с социально-экономическими проблемами, нуждаются не только в материальной, но и в психологической поддержке. Хотя оказание материальной помощи важно для улучшения условий жизни этих семей, психологические услуги играют неопределимую роль в укреплении внутренней среды семьи, поддержании ее психического здоровья и социальной адаптации.

Ключевые слова: семья, общество, экономика, психологическая служба, проблемы, решение, хозяйственная деятельность, недоразумения.

Abstract: The importance of psychological service in ensuring the social and economic stability of low-income families is growing in modern society. Families facing socio-economic problems need not only material, but also mental and psychological support. While providing material assistance is important in improving the living conditions of these families, psychological services play an incomparable role in strengthening the inner environment of the family, maintaining their mental health and ensuring their social adaptation.

Keywords: family, society, economy, psychological service, problems, solution, economic activity, misunderstandings.

KIRISH

Kam ta'minlangan oilalarda ko'pincha stress, xavotir, depressiya kabi ruhiy muammolar yuzaga keladi. Bu holatlar oilaning a'zolari orasida munosabatlarning buzilishiga, o'zaro tushunmovchiliklarning kuchayishiga olib keladi. Natijada, oilaviy tizimning barqarorligi zaiflashadi, bu esa o'z navbatida oilaning ijtimoiy va iqtisodiy faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Psixologik xizmatlar esa aynan shu muammolarni aniqlash, ularni bartaraf etish va oilaning ruhiy muvozanatini tiklashda muhim vosita hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Psixologik yordam oilalarga o'z muammolarini anglash, stress va zo'riqishlarni boshqarish ko'nikmalarini o'rgatish imkonini beradi. Bu esa oilaning har bir a'zosining ruhiy holatini yaxshilaydi, oilaviy munosabatlarni mustahkamlaydi va oilaning ijtimoiy hayotga faolroq qo'shilishiga yordam beradi. Shu tariqa, psixologik xizmatlar nafaqat oilaning ichki muhitini yaxshilaydi, balki ularni jamiyatda samarali faoliyat yuritishga tayyorlaydi. Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda ham psixologik xizmatlarning o'рни katta. Moddiy qiyinchiliklar ko'pincha oilaning a'zolarida

motivatsiyaning pasayishiga olib keladi, bu esa ish qidirish yoki yangi kasb o'rganishga bo'lgan qiziqishni kamaytiradi. Psixologik yordam orqali odamlar o'z qobiliyatlariga ishonch hosil qiladi, o'zlarini rivojlantirishga intiladi va yangi imkoniyatlardan foydalanishga tayyor bo'ladi. Natijada, ular iqtisodiy faollikni oshirib, oilaning daromad manbalarini ko'paytiradi, bu esa oilaning iqtisodiy barqarorligini mustahkamlaydi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Bolalar tarbiyasida ham psixologik xizmatlarning ahamiyati katta. Kam ta'minlangan oilalarda bolalar ko'pincha stress va ijtimoiy muammolarga duch keladi, bu ularning ta'lim olishiga va ijtimoiylashuviga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Psixologik yordam bolalarga o'z his-tuyg'ularini anglash, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam beradi. Bu esa ularning kelajakdagi ta'lim va ijtimoiy muvaffaqiyatlari uchun mustahkam poydevor yaratadi. Shuningdek, psixologik xizmatlar oilalarning ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimini kuchaytirishda muhim vositadir. Kam ta'minlangan oilalar ko'pincha jamiyatdan ajralib qoladi, ularning ijtimoiy aloqalari zaiflashadi. Psixologik xizmatlar orqali oilalar jamiyat bilan bog'lanish, ijtimoiy tarmoqlarga qo'shilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu jarayon ijtimoiy adolat va birdamlikni mustahkamlashga xizmat qiladi, jamiyatda ijtimoiy muvozanatni ta'minlaydi. Psixologik xizmatlarning samaradorligi ularning sifatiga, malakali mutaxassislarning mavjudligiga va xizmatlarning oilalarga yetkazilishiga bog'liq. Shu bois, davlat va nodavlat tashkilotlarining hamkorligi orqali psixologik xizmatlarni rivojlantirish va kengaytirish zarur. Ilg'or xalqaro tajribalarni o'rganish va joriy etish ham muhim ahamiyatga ega, chunki bu xizmatlar oilalarning ruhiy salomatligini saqlash va ularni ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikka erishishda qo'llab-quvvatlashda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.[2]

Ijtimoiy siyosat doirasida psixologik xizmatlarga e'tibor qaratilishi, ularni moliyalashtirish va rivojlantirishga yo'naltirilgan dasturlar ishlab chiqilishi lozim. Bu dasturlar oilalarning ruhiy sog'lig'ini yaxshilash, ularning ijtimoiy va iqtisodiy hayotga

faolroq qo‘shilishiga ko‘maklashadi. Natijada, jamiyatda ijtimoiy adolat, farovonlik va barqaror taraqqiyot mustahkamlanadi. Psixologik xizmatlar nafaqat oilalarning ruhiy muammolarini bartaraf etishda, balki ularning ijtimoiy faolligini oshirishda ham muhim rol o‘ynaydi. Ruhiy salomatligi yaxshi bo‘lgan oilalar jamiyatda faol ishtirok etadi, yangi imkoniyatlardan foydalanadi va o‘z farzandlarini ham ijtimoiy jihatdan moslashgan shaxslar sifatida tarbiyalaydi. Bu esa uzoq muddatda jamiyat barqarorligini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Shu bilan birga, psixologik xizmatlarning oilalarga yetkazilishi uchun ularning mavjudligi va qulayligi ta'minlanishi kerak.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, kam ta'minlangan oilalarning ijtimoiy va iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda psixologik xizmatlarning roli juda katta. Ular oilalarning ruhiy salomatligini mustahkamlash, ijtimoiy moslashuvni yaxshilash, iqtisodiy faollikni oshirish va bolalar tarbiyasini qo‘llab-quvvatlash orqali oilalarning umumiy farovonligini ta'minlaydi. Shu bois, psixologik xizmatlarni rivojlantirish va kengaytirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishi bo‘lishi lozim. Bu esa jamiyatda ijtimoiy adolat, barqarorlik va farovonlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Kam ta'minlangan oilalarga psixologik yordam ko‘rsatish orqali ularning hayot sifatini yaxshilash, ularni jamiyatning faol a'zolariga aylantirish mumkin. Bu esa o‘z navbatida ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikka erishishda muhim qadamdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abduqodirov, S. (2020). Ruhiy salomatlik va ijtimoiy yordam: Kam ta'minlangan oilalar uchun psixologik xizmatlarning roli. Toshkent: O‘zbekiston Fanlar Akademiyasi Nashriyoti.
2. Karimova, Z. (2020). Kam ta'minlangan oilalarda psixologik yordam va uning ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikka ta'siri. Toshkent: “Ilm-Ziyo” Nashriyoti.

3. Madaliyeva, R.X., To'liqinboyeva, Z.U. (2022). Oilalar mustahkamligini ta'minlashda psixologik xizmatlarning ijtimoiy-psixologik ahamiyati. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti Nashriyoti.

4. Rasulova, N. (2021). Ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalarda psixologik yordam ko'rsatish tizimlari. Toshkent: Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti Nashriyoti.

5. Islomov, M. (2023). Kam ta'minlangan oilalar va psixologik qo'llab-quvvatlash: amaliy tajribalar va istiqbollar. Toshkent: "Ijtimoiy Fanlar" Nashriyoti.

6. Tursunova, D. (2024). Psixologik xizmatlar orqali kam ta'minlangan oilalarning iqtisodiy barqarorligini oshirish. Toshkent: O'zbekiston Ijtimoiy Tadqiqotlar Markazi Nashriyoti.

7. Xolmurodova, G. (2021). Psixologik yordam va ijtimoiy moslashuv: Kam ta'minlangan oilalar misolida. Toshkent: Toshkent Psixologiya va Pedagogika Ilmiy Nashriyoti.